

ת"פ 4370/02/16 - מדינת ישראל נגד דוויט משה

בית משפט השלום בקריית גת - בשבתו בבימ"ש אשקלון

ת"פ 4370-02-16 מדינת ישראל נ' משה

ת"פ 39459-09-14 מדינת ישראל נ' משה

בפני
בעניין: כבוד השופטת נועה חקלאי
מדינת ישראל

המאשימה

נגד

דוויט משה

הנאשם

גזר דין

רקע

1. הנאשם הודה בשני כתבי אישום המייחסים לו החזקה בסמים לצריכה עצמית בניגוד לסעיפים 7(א) + 7(ג) סיפא לפקודת הסמים המסוכנים (נוסח חדש), התשל"ג-1973.

בתיק **39459-09-14**, הודה הנאשם בעבירה מיום 18.3.14 של החזקת סם מסוכן מסוג קנבוס במשקל של 0.0342 גרם וסם מסוכן מסוג חשיש במשקל של 0.2641 גרם לצריכתו העצמית וזאת ללא היתר או רישיון מאת המנהל.

בתיק **4370-02-16**, הודה הנאשם בעבירה מיום 27.10.15 של החזקת סם מסוכן מסוג חשיש במשקל 3.2631 גר' נטו וזאת לצריכתו העצמית, שלא כדין וללא היתר מאת המנהל.

הסדר הטיעון

2. ביום 27.2.17 הציגו הצדדים הסדר לפיו הנאשם יודה בשני כתבי האישום, לא יורשע, יופנה לשירות המבחן לקבלת תסקיר. אם שירות המבחן ימליץ להימנע מהרשעה ויזכה נזק קונקרטי המאשימה תסכים להמלצות שירות המבחן.

תסקירי שירות המבחן

3. בתסקיר מיום 6.7.17 סקר שירות המבחן את הרקע האישי והמשפחתי של הנאשם. הנאשם בן 35, רווק, בעל תעודת בגרות מלאה, שירת שירות צבאי מלא. עובד כעצמאי בעל חברת תאורה. הנאשם הביע עמדות המצדדות בלגליזציה של קנביס, התקשה להתבונן בקשייו או בדפוסי שימוש בסמים ושלל נזקקות טיפולית. תיאר בפני שירות המבחן שימוש יומיומי, אולם מסר כי הצליח להציב לעצמו גבולות במסגרת הלימודים

והעבודה. לא הביע רצון להפסיק את השימוש. לא הגיע לשירות המבחן למסור בדיקת לאיתור שרידי סם למרות שהוזמן. שירות המבחן התרשם כי הנאשם אינו ער באופן מספק למצבי הסיכון ואינו מבטא רצון לעריכת שינוי. שירות המבחן מציין כי הנאשם מסר שאינו רואה פגיעה קונקרטית בחייו נוכח תחום עבודתו. לאור האמור נמנע שירות המבחן מהמלצה טיפולית בעניינו.

4. בתסקיר מיום 14.2.18 ציין שירות המבחן כי לאורך תקופת הדחיה נעשו ניסיונות רבים ליצור קשר עם הנאשם, תואמו מספר פגישות, אך הנאשם לא הגיע לאף אחת מהפגישות שתואמו לו, בנסיבות אלו, התרשם שירות המבחן מכוחות מצומצמים והעדר מוטיבציה להיעזר בשירות המבחן. לאור האמור נמנע שירות המבחן מהמלצה טיפולית.

5. בתסקיר מיום 13.5.18 ציין שירות המבחן כי בתקופת הדחיה הנאשם פוטר מעבודתו, חסר כתובת מגורים, חלה ירידה במצב הרוח וברמת התפקוד, והנאשם התקשה לגייס כוחות. הנאשם טען כי הפסיק צריכת סמים, אך ביטא עמדות מקלות באשר לצריכת הסמים, אינו ער לבעייתיות שבשימוש בסמים ואינו רואה צורך בהתערבות ייעודית בתחום זה. הנאשם התבקש למסור בדיקות שתן, אך לא התייצב לבדיקות כשנדרש. שירות המבחן התרשם כי אין לנאשם מוטיבציה להיעזר בשירות המבחן. לפיכך גם בתסקיר זה נמנע מהמלצה כלשהי בעניינו.

6. בתסקיר מיום 16.12.18 ציין שירות המבחן כי התבקש לבחון ענישה חינוכית בדמות צו של"צ ולבצע לנאשם בדיקות שתן, אך שירות המבחן לא הצליח ליצור קשר עם הנאשם בטלפונים שמסר והנאשם מיוזמתו לא יצר קשר. הנאשם לא התייצב לשירות המבחן ולא יצר קשר.

טיעוני הצדדים לעונש

7. ב"כ המאשימה הפנתה לערך המוגן שנפגע, לנזקים הנגרמים משימוש בסמים. טענה כי מתחם העונש ההולם מגיע עד למאסר בן 6 חודשים. עתרה למאסר מותנה מרתיע, פסילה בפועל ועל תנאי, קנס והתחייבות.

8. ב"כ הנאשם הפנתה לחלוף הזמן מביצוע העבירות, לכמות הסם המזערית, לכך כי העבירות בוצעו בתוך ביתו, לשינוי במדיניות הציבורית ביחס לעבירות אלו, לנסיבותיו האישיות כפי שעולות מתסקיר שירות המבחן, לכך שסובל מפוסט טראומה עקב שירותו הצבאי, לכך שפונה לאחרונה מביתו, לדבריה הנאשם אדם צעיר, עתיד ללמוד, ולפיכך ועל מנת להימנע מפגיעה בעתידו מבקשת שלא להרשיעו. ב"כ הנאשם הפנתה לפסיקת מותב זה בתיק 29279-03-16.

9. הנאשם ציין כי הוא עישן בביתו, לא פגע באיש, שירת בצבא ועדיין משרת במילואים. לדבריו הוא רוצה לפתוח דף חדש, כרגע עובד כתאורן אבל אולי יעשה הסבה מקצועית בעתיד והרשעה תפגע בו. לדבריו אין לו רישיון נהיגה ולא מתכנן להוציא רישיון נהיגה.

דין

10. הנאשם נותן את הדין בגין 2 עבירות של החזקת סמים לצריכה עצמית.

מתחם העונש ההולם

11. **הערך החברתי** אשר נפגע בעבירה של שימוש בסמים לצריכה עצמית הוא הגנה מפני הנזקים הישירים והעקיפים אשר נגרמים עקב שימוש בסמים (פגיעה בשלומם ובריאותם הפיזי והנפשי של הציבור, התדרדרות לעבירות רכוש ואלימות לצורך השגת הסמים).

ראו דברי כב' הש' ברלינר בע"פ 170/07 **מטיס נ' מדינת ישראל** ביחס לשימוש עצמי בסמים מסוג קנאביס וחשיש:

"אכן הסם שמדובר בו בתיק הנוכחי הוא קנבוס שמוגדר כ"סם קל". לרוע המזל סמים קלים מהווים לעיתים קרובות את יריית הפתיחה להתמכרות לסמים קשים יותר שלא לדבר על כך שגם בשימוש בהם עצמם טמונה סכנה".

12. **מידת הפגיעה בערך המוגן** היא ברף הנמוך, בשים לב לסוג הסם (קנביס/חשיש) ולכמותו (עד 3.2 גרם) ולכך שנועד לצריכה עצמית.

13. **באשר לנסיבות ביצוע העבירה**, נתתי דעתי לכך שעסקינן בסם קל והכמות שנתפסה בכל אחת מהפעמים היא קטנה ונועדה לצריכה עצמית, העבירות בוצעו בתוך ביתו של הנאשם.

14. בחינת **מדיניות הענישה הנוהגת** מעלה כי במקרים דומים (מבחנית כמות וסוג הסם) הוטלו על נאשמים עונשים הנעים ממאסר מותנה ועד לתקופות מאסר קצרות שיכול וירוצו בעבודות שירות. במקרים רבים אף נמנעו מהרשעה. ראו למשל:

· רע"פ 6138/09 **פרדזב נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 2.8.09), הנאשם הורשע בביצוע מספר עבירות של החזקת סם מסוכן לצריכה עצמית ונדון ל-8 חודשי מאסר וענישה נלווית. ערעורו נדחה.

· ת"פ (י-ם) 16926-04-16 **מדינת ישראל נ' כף** (פורסם בנבו, 3.7.16), הנאשם הורשע בעבירה של החזקת סמים לצריכה עצמית במשקל של 20.109 גר'. נגזרו עליו 3 חוד' מע"ת וקנס.

· ת"פ (ב"ש) 32753-12-13 **מדינת ישראל נ' בן אבו** (פורסם בנבו, 22.4.14), הנאשם הורשע בעבירה של החזקת סם לצריכה עצמית מסוג הרואין במשקל 0.1984 גר'. נגזרו עליו במסגרת הסדר התחייבות, והארכת מאסר מותנה שהיה תלוי ועומד כנגדו.

· ת"פ (ב"ש) 6920-11-13 **מדינת ישראל נ' חזיזה** (פורסם בנבו, 24.06.14), הנאשם הורשע בעבירה של החזקת סם לצריכה עצמית מסוג חשיש במשקל של 20.1931 גר'. נידון במסגרת הסדר למבחן והארכת 2 מאסרים מותנים, התחייבות וקנס.

· ת"פ (עכו) 4864-05-11 **מדינת ישראל נ' גבריס** (פורסם בנבו, 18.1.12), הנאשם הורשע בהחזקת 3.99 גרם חשיש לצריכה עצמית. נדון למע"ת. וענישה נלווית.

· ת"פ (ב"ש) 50810-12-10 **מדינת ישראל נ' בראונשטיין** (פורסם בנבו, 5.3.12), נאשם בעל עבר פלילי הורשע בהחזקת 0.3 גרם חשיש. בית המשפט הפעיל מאסר מותנה בן 6 חודשים שהוטל על הנאשם

בתיק אחר, וגזר בנוסף מאסר מותנה.

· ת"פ (עכו) 53325-11-10 **מדינת ישראל נ' יאסין** (פורסם בנבו, 6.12.11), הנאשם הורשע בעבירה של החזקת סם מסוכן מסוג חשיש במשקל של 27.29 גר' לצריכתו העצמית. הוטל עליו של"צ.

· ת"פ (ת"א) 24100-09-13 **מדינת ישראל נ' קונפורטי** (פורסם בנבו, 2.4.14), הנאשם הורשע בעבירה של החזקת סם מסוכן מסוג חשיש במשקל של 54.14 גר' לצריכתו העצמית. נדון למאסר על תנאי, פסילה על תנאי וקנס.

· ת"פ (ראשל"צ) 41846-05-13 **מדינת ישראל נ' רובין** (פורסם בנבו, 15.9.14), הנאשם הורשע בעבירה של החזקת סם מסוכן מסוג קנבוס בדף נייר במשקל של 0.2 גר', קנבוס בשקית ניילון במשקל של 5.64 גר' וצמח קנבוס במשקל של 50.80 גר' נטו וזאת לצריכתו העצמית. נדון למאסר על תנאי, פסילה על תנאי וקנס.

· ת"פ (נת') 17184-10-12 **מדינת ישראל נ' כהן** (פורסם בנבו, 16.9.14), הנאשם הורשע בעבירה של החזקת סם מסוכן לצריכה עצמית והפרעה לשוטר. הנאשם הורשע בתי עבירות של החזקה. במועד אחד החזיק סם מסוג חשיש במשקל של 33.63 גר' ובמועד אחר החזיק חשיש במשקל של 15.86 גר' וזאת לצריכתו העצמית. נדון למאסר על תנאי, קנס וצו מבחן.

15. לאור כל המפורט לעיל אני קובעת כי **מתחם העונש ההולם** לכל אחת מהעבירות בנסיבות שלפני נע ממאסר מותנה ועד למאסר קצר שיכול וירוצה בעבודות שירות.

הימנעות מהרשעה

16. הכלל הוא כי מי שהוכחה אשמתו, יש להרשיעו בדין. עם זאת קיימים מקרים חריגים מיוחדים ויוצאי דופן בהם קיימת הצדקה להימנע מהרשעה (ע"פ 9893/06 **לאופר נ' מדינת ישראל**) וזאת כאשר עלול להיווצר פער בלתי נסבל בין עוצמת פגיעתה של ההרשעה הפלילית בנאשם האינדיבידואלי לבין תועלתה של ההרשעה לאינטרס הציבורי-חברתי הכללי.

בע"פ 2083/96 **כתב נ' מדינת ישראל**, פ"ד נב(3) 337 נקבע כי הימנעות מהרשעה אפשרית בהצטבר שני גורמים מרכזיים: ראשית, סוג העבירה מאפשר לוותר בנסיבות המקרה המסוים על ההרשעה בלי לפגוע באופן מהותי בשיקולי הענישה האחרים, ושנית ההרשעה תפגע פגיעה חמורה בשיקום הנאשם.

17. יישום המבחנים שנקבעו בהלכת "כתב" כשיקול יחיד יכול ואינו מצדיק הימנעות מהרשעה בעניינו של הנאשם, שכן על אף שסוג העבירה מאפשר לוותר על הרשעה בנסיבות המקרה המסוים מבלי שלפגוע בשיקולי הענישה האחרים, הרי שלא מתקיים התנאי לפיו הרשעה תפגע פגיעה חמורה בשיקומו של הנאשם. כאמור, הנאשם לא השתלב בהליך טיפולי, לא מסר בדיקות לאיתור שרידי סם, לא הוכיח כי יגרם לו נזק קונקרטי כתוצאה מהרשעה.

18. ואף על פי כן, מצאתי הצדקה בנסיבות שבפני להימנע מהרשעה.

19. ויודגש, כי גם המאשימה, בהגנותה הרבה, במסגרת ההסדר שהוצג, הסכימה מלכתחילה להימנע מהרשעת הנאשם, ולשוב לבחון את שאלת ההרשעה בהתאם להמלצת שירות המבחן.

שירות המבחן נמנע מהמלצה כלשהי בשאלת ההרשעה, זאת בהעדר התגייסות להליך טיפולי ומשלא הוצגו בפניו

נתונים המלמדים על נזק קונקרטי.

20. הסיבה לכך שמצאתי להימנע מהרשעה נעוצה גם בנסיבותיו של הנאשם אבל גם בשינוי המדיניות ושינוי החקיקה ביחס לאכיפה של עבירה זו.

21. בספר החוקים 2746 מיום 26.7.18 בע"מ 916 פורסם חוק הסמים המסוכנים (עבירת קנס מיוחדת - הוראת שעה) התשע"ח 2018. (להלן: "החוק החדש").

על פי החוק החדש תתוקן פקודת הסמים המסוכנים באופן שבסעיף 7 אחרי סעיף קטן ג' יתווסף סעיף (ג1) שבמסגרתו נקבע כי עבירה של החזקת סם לצריכה עצמית (בנסיבות שנעברו על ידי הנאשם), עבירה שנעברה בפעם הראשונה יראו אותה כעבירת קנס. החוק אף מתייחס לעבירה שניה שבנסיבות מסוימות יראו אותה כעבירת קנס.

עוד נקבע בסעיף 4 לפקודת הסמים המסוכנים כי החוק יחול רק על עבירות שבוצעו בתקופה בה החוק היה בתוקף, קרי החל מיום 1.4.2019 עם זאת, בסעיף 4 (ג1) נקבע כי גם עבירה שנעברה לפני תחילת החוק אך טרם הוגש כתב אישום רשאי עובר העבירה להודיע לתובע או ליחידה החוקרת כי הוא מבקש לשלם בשל העבירה קנס בהתאם להסדר שבהוראת השעה וכן כי הוא מבקש שתיק החקירה שנפתח בשל העבירה יסגר והרישום הפלילי לגביו ימחק.

22. אין מחלוקת כי התיקון לחוק החדש אינו תקף ביחס לנאשם שכן הנאשם עבר את העבירות קודם לכניסת הוראת השעה לתוקף ואף הוגשו נגדו כתבי אישום טרם כניסת הוראת השעה לתוקף ואף טרם תיקון החוק.

23. בשים לב שאין לנאשם הרשעות קודמות מכל סוג, אילו טרם הוגשו כתבי אישום כנגד הנאשם יתכן שיכול היה הנאשם ליהנות מהחוק החדש באופן שרשאי היה לפנות בבקשה לשלם קנס ולסגור התיקים.

24. כאמור, על פי החוק החדש תיקים בעבירות דומות יסגרו מבלי לשקול שיקולי שיקום ומבלי לשקול קיומו של נזק קונקרטי, למי אשר עומד בקריטריונים מבחינת העדר הרשעות קודמות באותו תחום.

25. על כן, מכיוון שהתרשמתי כי הנאשם עומד בקריטריונים שנקבעו בחוק החדש ברמה המהותית, אך אינו עומד בקריטריונים בשל המועד בו בוצעו העבירות ובו הוגשו כתבי אישום, אני סבורה כי לאור שינוי המדיניות, ולאור יתר נתוניו של הנאשם, ובפרט בשים לב לנסיבות הקלות של ביצוע העבירות, לכך שחלפו 3-5 שנים ממועד ביצוע העבירות, לכך שלא נפתחו תיקים חדשים, ולכך שהנאשם, על אף נסיבות חיים לא פשוטות עורך מאמץ לנהל אורח חיים נורמטיבי ומזה שנים לא עבר כל עבירה, ובשים לב לרצונו להתפתח בעתיד במישור המקצועי, מצאתי הצדקה לחרוג לקולא ממתחם העונש ההולם בנסיבות המיוחדות שבפני ולהימנע מהרשעה.

26. ראו בעניין דומה ת"פ (ת"א) 43653-12-16, **מדינת ישראל נ' נועם** (17.4.18), שם המאשימה בהגינותה הצהירה לפרוטוקול כי המכשול לסיום התיק בהסדר מותנה הוא מועד ביצוע העבירה ולא העובדה שלנאשם יש רישום פלילי הכולל הרשעה קודמת שהתיישנה אך טרם נמחקה.

בית המשפט שם קבע:

"צודקת התביעה, מבחינה תיאורטית, אפילו היפותטית וזאת במישור דיני אי ההרשעה, אולם מקום בו היא עצמה מודה כי לא היתה מניעה מבחינתה להגיע להסדר מותנה עם הנאשם, והדבר לא מסתייע רק מפאת התאריך שבו בוצעה העבירה, הרי שלשאלת הנזק הקונקרטי אין מקום בשיקוליו של בית המשפט, במקרה יוצא דופן זה. הרי התביעה עצמה הייתה מוכנה להגיע עם הנאשם להסדר מותנה, כזה שאין מאחוריו הרשעה ושאלת הנזק הקונקרטי שעלולה הרשעה לגרום - כלל לא נשקלת או עולה על הפרק, שהרי הסדר מותנה - משמעו אי הגשת כתב אישום. על כן, סבורני שיש ללכת לקראת הנאשם, שלקח אחריות על מעשיו, ואין הוא בא בגדר ההסדר המותנה רק בשל מועד ביצוע העבירה, ואין מחלוקת כי היה מתבצע עמו הסדר מותנה לולא ביצע את העבירה לאחר המועד שקבע היועמ"ש כמועד שלאחריו אין "ללכת אחורה" כאשר אני מביא בחשבון גם את שיקולי השוויון והאחידות בענישה אולי מקל וחומר, נוכח מתווה ויינברן".

הגם שעניינו של נעם שלעיל שונה מהמקרה שבפניי, שכן בעניינו של הנאשם אין מדובר באפשרות להסדר מותנה, הרי שהדברים דומים מהבחינה מהותית, משום שבפניי עסקינן בשינוי שבחיקה, שינוי שכבר נעשה, אך תחילתו טרם נכנסה לתוקף. שינוי שיש בו כדי לקבוע ענישה מקלה יותר ביחס לאותה עבירה (ראו סעיף 5 לחוק העונשין, התשל"ז 1977).

27. מכל הנימוקים שלעיל, ולפנים משורת הדין, הנאשם לא יורשע.

28. עם זאת, בשים לב שלמרות הצהרותיו של הנאשם כי הפסיק להשתמש בסמים, לא מסר דגימות לאיתור שרידי סם, על מנת שניתן יהיה לבחון הצהרותיו אלו, מצאתי להטיל על הנאשם פסילה לתקופה משמעותית מלקבל רישיון נהיגה, לצד התחייבות לעתיד.

29. לפיכך אני מחייבת את הנאשם כדלקמן:

א. מחייבת את הנאשם לשלם הוצאות משפט בסך ₪ 750. ההוצאות ישולמו תוך 90 יום מהיום.

ב. הנאשם יחתום על התחייבות כספית בסך 3,000 ₪ להימנע מביצוע עבירה בה הודה והכל תוך שנה מהיום.

ההתחייבות תחתם במזכירות בית משפט עוד היום. לא יחתום הנאשם כאמור, יאסר למשך 15 יום.

ג. פסילה בפועל מלקבל או מלהחזיק רישיון נהיגה לתקופה של 24 חודשים.

הפסילה בפועל תחל היום. בשים לב שהנאשם בלתי מורשה לנהיגה המזכירות תנפיק אישור הפקדה מהיום ללא צורך בהפקדת רישיון.

ד. פסילה מלהחזיק ומלקבל רישיון נהיגה לתקופה של 6 חודשים וזאת על תנאי למשך 3 שנים שהנאשם לא יעבור עבירה בניגוד לפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש] התשל"ג 1973.

הסמים בכל התיקים יושמדו, בכפוף לחלוף תקופת הערעור.

זכות ערעור תוך 45 יום לביהמ"ש המחוזי

בשים לב שהנאשם אותר והובא היום לבית משפט השלום בקרית גת.

גזר הדין יוקרא לנאשם על ידי כב' הש' טל שהם לחיאני, במעמד הצדדים.

ניתן היום 16.5.2019 שלא בנוכחות הצדדים.

